

Ni tu mesto, da bi podrobneje analizirali Gušičevo delo na področju geografije in sorodnih ved. Prepričani smo, da bodo to storili hrvatski kolegi. Slovenski geografi pa čutimo dolžnost, da se mu oddolžimo vsaj s temi spominskimi vrsticami. Sledili nam bodo verjetno tudi slovenski planinci. S tem bomo nekoliko popravili nerazveseljivo dejstvo, da se pokojnika ob njegovi smrti naš dnevni tisk ni spomnil niti z besedico.

Svetozar Ilešič

Ob grobu prof. Stefana Golachowskega (1911—1974)

Težko nas je zadela vest, da je 18. maja 1974 po nepričakovani težki bolezni preminil prof. Stefan Golachowski, vodja katedre za družbeno geografijo na univerzi v Wrocławu. Preminil je na višku svoje aktivnosti. S pokojnikom in njegovo delovno skupino smo imeli slovenski geografi nekako od l. 1960 dalje tesne zveze. Izmenjavali smo delovne obiske, sam pokojnik je dvakrat obiskal Slovenijo in med nami predaval. Družila so nas skupna družbenogeografska zanimanja od genetskega obravnavanja naselij prek njihovega funkcijskega opredeljevanja do proučevanja deagrarizacije in »semiurbanizacije« (izraz Golachowskega) podeželja ter ustreznih socialnostrukturnih sprememb. Golachowski je bil po osnovni izobrazbi sociolog, zato so ga ti aspekti proučevanja še posebej zanimali. Z uspehom jih je uveljavljal, zadnji čas tudi z uporabo sodobnih kvantitativnih metod, pri proučevanju Šlezije in njenega podeželja. O nekaterih uspehih njegovega ali po njem organiziranega dela smo v »Geografskem vestniku« sproti poročali, zadnjič leta 1972. in 1973. Golachowskega pa smo se dolžni spomniti vsi, ki smo ga poznali, ne samo zaradi njegove vnete strokovne dejavnosti, temveč tudi zaradi njegovih človeških kvalitiet.

Svetozar Ilešič

Strokovna posvetovanja o odprti meji, obmejnih regijah in narodnih manjšinah

V zadnjih letih se na mednarodnih posvetovanjih vse pogosteje pojavljajo razglabljanja o novih geografskih pojavih, kot na primer o problematiki odprte meje, obmejnih regijah ter o narodnih manjšinah. Ta posvetovanja so zaradi kompleksnosti, pa tudi zaradi potreb po hitrem reševanju navedenih problemov v okviru novih oblik regionalno-prostorskega, ekonomskega in socialnega planiranja na državnih in meddržavnih osnovah, organizirana interdisciplinarno ob sodelovanju gospodarske in politične javnosti. Značilno za taka posvetovanja je tudi težnja po hitrem publiciranju rezultatov o novih ugotovitvah. Zaradi aktualnosti in mednarodnih interesov po spoznavanju sodobnih problemov odprte meje, obmejnih regij in narodnih manjšin, se med iniciatorje posvetovanj bedalje pogosteje vključujejo tudi mednarodne organizacije (OZN, UNESCO in Evropski svet).

Na teh mednarodnih posvetovanjih so v veliki meri prisotni tudi geografi, saj gre za študij prostorsko relevantnih pojavov, ki niso več podvrženi stihiji razvoja, temveč se podrejujejo mednarodno zasnovanim regionalno-planskim posegom. Gre za obravnavo tipičnih geografskih pojavov, kot je spreminjanje značaja meje. Meja namreč izgublja funkcijo razdvajanja in dobiva vlogo povezovanja med obmejnimi območji dveh držav. Zaradi vse večje intenzivnosti pretakanja blagovnih tokov, osebnega prometa in drobnih nakupov v obmejnih krajih, pretakanja delovne sile iz gospodarsko manj razvitih v bolj razvite dežele in dnevnega migriranja delovne sile med obmejnimi kraji dveh obmejnih držav, so obmejna območja z odpiranjem meja doživela novo transformacijo, obmejni prostor pa je izgubil svoj statični značaj. Za slovenski etnični prostor, ki sega prek političnih meja SR Slovenije v sosednjo Italijo, Avstrijo in Madžarsko, so problemi transformacije obmejnih območij še posebej pomembni. Saj se je z gospodarsko aktivizacijo ob odprti meji v zadnjem desetletju spremenila jezikovna struktura podeželskega prebivalstva iz jezikovno čisto sloven-